

Óli Jacobsen

ÆTTIN HJÁ GLYVRASNIKKARANUM ENDAÐI Í NEW ZEALANDI

Tað eru nógvir føroyingar, sum eru endaðir úti í heimi. Nógvum frættist ikki meira frá, meðan tað hjá øðrum er ein spennandi søga

1. partur

Peter Jacob Hansen var snikkari, ættaður av Glyvrum. Hann flutti til Havnar, og her varð hann tí kallaður Glyvrasnikkarin. Hann átti fleiri børn, men bert eitt teirra fekk eftirkomarar. Tað var sonurin Peter Jacob, við sama navni sum pápin, sum ungur fór út at sigla, og sum ættin ikki frætti aftur frá fyrr enn nógv ár seinni. Tá hitti ein føroyskur skyldmaður í New Zealandi, so langt úr Føroyum, sum tað ber til at koma.

Hetta skapti nógv samskipti við familjuna í Føroyum, sum eisini endaði við, at øskan av Peter Jacob varð grivin í gamla kirkjugarði í Havn nógv ár eftir, at hann var deyður.

Hetta samband, sum var við sínámillum vitjanum og brævaskipti førði eisini til, at meira er komið fram um lívið hjá Peter Jacob frá tí, hann fór úr Føroyum fyrri meira enn 100 árum síðani.

Herfyri kom til Føroya tað brævaskipti, sum hevur verið millum ættirnar í Føroyum og New Zealandi øll hesi árin. Hetta gevur grundarlag fyrri ein áhugaverdari ættarsøgu, sum eisini er eitt fittligt ískoyti til Havnar søgu.

Umframt hetta er frásagnir um ættina í New Zealandi og annað tilfar, sum kann hava áhuga í Føroyum.

Okkurt av hesum er komið á prent fyrr, men nú er tilfar til eina meira fullkomna søgu, har eisini verður greitt frá søguni hjá øðrum føroyingum, sum eru komnir til New Zealand.

Henda frásøgnin verður ikki bara um Glyvrasnikkarin og son hansara Peter Jacob, men eisini um tey fólk, sum hann kom at hava samband við í Føroyum.

Føroyar kendar í New Zealandi

Tað er eisini áhugavert, at Føroyar hava verið kendar í New Zealandi heilt aftur til 19. øld. Í umrødda tilfarinum, eru tvær greinir um Føroyar, sum hava staðið í blaðnum, Otago Witness, sum kom út í New Zealandi.

Húsini eru vinstrumegin frá: Hjá Byrger A. Samuelsen, hjá Glyvrasnikkarinum, nú Heinesens hús, og hjá Jógvani Simonsen, nú Sloans hús.

Tann fyrra er frá 2. juli 1886. Hon er nokk so áhugaverd, tá ið sammett verður við tíðina í dag. Greinin eitur Faroe and the Faroese, Føroyar og føroyingar, har tað m.a. verður sagt:

Hóast tað ikki eru meira enn 200 míl, 320 km, frá norðast í Hetlandi, so eru Føroyar hvat viðvíkir handilsskap og samskipti eins langt frá Bretlandi sum suðurend-

in av Afrika ella Australia. Í miðal kemur postskip til Havnar eina ferð um mánaðin. Ferðamanna-skipið leggur á leiðina at í Leith, og skapar hetta samband millum Bretland og Føroyar.

Annars er móguleikin at ferðast til og úr Føroyum ógvuliga avmarkaður. Tí er talið á ferðafólki ógvuliga lítið.

Tað eru ár, tá ið tað ikki kemur

so mikið sum ein útlendingur til Føroya, undantikið danir.

Summi ár koma tveir ella triggir eingilsmenn, og tá kunnu teir føla seg at vera uttan fyri tann siviliseraða heimin. Í vikur eru teir ikki plágaðir av brøvum ella avisum sum heima. Her eru teir eisini í einum samfelagið, har álvarslig brotsverk ikki verða framd.

Veðrið er milt, men mjørkin kann vera so áhaldandi, at tað kann vera ein lætti at koma heim aftur.

Hesir ferðamenn kunnu hava veitt nøkur fá sil og skotið nakrar fuglar, eisini tjöldur. Teir kunnu hava hava skotið onkra haru uttanfyri harutíðina. Fyri hetta mugu teir gjalda eina bót uppá seks shillingar.

Teir koma við vælvild at minnast hjálpsmið frá teimum einføldu men sera gestabliðu fólkunum í oyggjunum.

Tað verður annars í greinini greitt gjølla frá samfelagsviðurskiptum og um lívið í Føroyum.

Tann 9. august 1902 er ein grein um føroyskan dans. Serliga er tað um Ólúvukvæðið.

Her verður eisini sagt, at ein hjúnavigsla uttan dans bæði áðrenn og aftaná er óhugsandi. Ofta dansar presturin við í prestakjólunum. Hesin dansur kann halda

á fleiri dagar eftir vígluna. Men hetta gongur alt sániliga fyrri seg, tí føroyingar duga hógv og drekka við máta.

Hvør var Glyvrasnikkarin?

Tað er ikki nógv vit vita um sjálvan Glyvrasnikkarin. Men her skal nevast tað, sum ymsar keldur hava skrivað um hann.

Peter Jacob Hansen var føddur á Glyvrum 28. mars 1850. Hann var snikkari og hann doyði í 1890, hann doyði av tuberkulum einans 40 ára gamal. Kona hansara var Kristina Simonsen, sum var av Selatrað. Hon doyði í 1896.

Tey giftust í 1880 og fingi fimm børn.

Tey vóru:

Christiane Julina, (1880-1917) giftist við Niels Holm (1855-1933). Tey fingi tvey børn. Anna Cathrina fødd í 1915 og deyð longu í 1922 og Niels Juel, sum doyði sum nýfðingur í 1917. Mamma og barn vórðu jarðað samstundis. Tað verður komið aftur til Niels Holm.

Hans (1883-1895). Hann bleiv 11-12 ára gamal

Niels Pauli, doyði sum nýfðingur í 1889.

Yngstur var Peter Jacob f. 1890, sum henda søgan kemur at snúga seg um.

Glyvrasnikkarin var úrmælingur

Peter Jacob, eldri, var ein stórir og sterkur maður. Hann lærði til snikkara í Nólsoy og Danmark, har hann búði eitt skifti. Tá ið hann flutti heim aftur til Føroya við seglskipinum Lerken, gjørdist ferðin so hættilig, at teir mundu ikki borið boð í bý. Fólk søgdu, at um Glyvrasnikkarin ikki hevði verið við tann túrin, so hevði verið illa vordíð, tí ódnarveðrið var so ræðuligt, at tað brotnaði burtur av skipinum. Glyvrasnikkarin hekk í línu uttanborðs og umvældi skaðan. Hetta gjørdi hann fleiri ferðir á túrinum. Skiparin segði, at slíkt bragd hevði eingin gjørt honum eftir.

Hann bygdi umleið 1880 tey húsini við Tinghúsvegin, sum í dag eru Heinesens hús.

Glyvrasnikkarin var við til at

Lerkurin, sum Glyvrasnikkarin bjargaði úr vandastøðu